

	ПРАКТИКУМ З ПРОБЛЕМ ВІДКРИТОЇ ЕКОНОМІКИ
	<p>Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) Освітньо-професійна програма: 292 «Міжнародні економічні відносини» Курс навчання: 2, семестр 3 Кількість кредитів: 3, 90 годин Мова викладання: англійська/українська Дні, час, місце: Французький б-р, 24/26, за розкладом Консультації: Французький б-р, 24/26, щотижнево за розкладом на кафедрі</p>

СИЛАБУС

Викладач:	кандидат економічних наук, доцент Бичкова Наталія Володимирівна
Кафедра:	світового господарства та міжнародних економічних відносин
Контактна інформація:	bychkova.nataliia@onu.edu.ua

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі студентами буде здійснюватися через вказаний E-mail та очні зустрічі на консультаціях.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують міжнародний профіль фахівця в області міжнародних економічних відносин. **Мета дисципліни** - поглиблення та систематизація знань щодо формування у студентів уявлення про сучасну економічну ситуацію в світі та в Україні в контексті їх взаємозв'язку, а також узагальнення знань з питань міжнародних економічних відносин, зовнішньоекономічної діяльності, проблем глобалізації, міжнародної торгівлі та інших аспектів відкритої економіки. Завданнями вивчення навчальної дисципліни є: ознайомити студентів з теоретичними основами відкритої економіки та глобалізації; надати студентам розуміння міжнародних економічних відносин, регіональних економічних блоків та їх впливу на національні економіки; вивчити проблеми міжнародної торгівлі, вільного руху капіталу та їх вплив на національні економіки; розглянути питання податкової політики та її впливу на розвиток економіки в умовах глобалізації; вивчити роль міжнародних організацій у розвитку відкритої економіки та їхній вплив на національні економіки; розглянути проблеми розвитку малого та середнього бізнесу в умовах відкритої економіки; опрацювати питання регулювання економічних процесів в умовах глобалізації економіки України.

Передумовою вивчення дисципліни є опанування дисциплін першого (бакалаврського) рівня, таких як міжнародні організації, міжнародні валютно-кредитні відносини, Україна у світовій спільноті, світова економіка, міжнародні економічні відносини.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Результати навчання	Завдання
Тема 1. Глобалізація економіки та її вплив на національні економіки	Поняття глобалізації та розвиток світової економіки. Передумови економічної глобалізації. Рівні глобалізації. Наукові підходи до вивчення глобалізації: гіперглобалістське, скептичне, трансформаційне. Особливості процесу глобалізації на сучасному етапі розвитку економіки. Основні умови глобалізації. Еволюція глобалізаційного процесу. Переваги, недоліки і наслідки глобалізації для відкритої економіки.	Обговорення, доповіді

<p>Тема 2. Роль торгівлі в розвитку економіки та проблеми вільної торгівлі</p>	<p>Теорії міжнародної торгівлі. Особливості розвитку зовнішньоторговельної політики держав. Протекціонізм і лібералізація торгівлі. Зростання ролі міжнародної торгівлі (МТ) на сучасному етапі. Міжнародна торгівля як форма МЕВ. Основні фактори зростання міжнародного товарообігу. Особливості розвитку МТ. Вплив НТР на структуру міжнародної торгівлі. Регіональна структура (географічний розподіл) МТ. Структура світового товарообігу. Види і форми МТ. Світова організація торгівлі. Передумови й особливості участі України в міжнародній торгівлі.</p>	<p>Обговорення, доповіді</p>
<p>Тема 3. Світові інтеграційні процеси</p>	<p>Сутність, цілі і значення МЕІ, основні риси. Передумови і фактори розвитку МЕІ. Головні учасники і організатори процесу МЕІ. Світові інтеграційні процеси і Україна. Етапи розвитку Західноєвропейської економічної інтеграції. Проблеми подальшого розширення ЄС. Україна і ЄС. Північноамериканська економічна інтеграція. Формування північноамериканської зони вільної торгівлі (НАФТА). Інтеграційні процеси в економіці країн, що розвиваються. Особливості розвитку економічної інтеграції в країнах Азії.</p>	<p>Обговорення, доповіді</p>
<p>Тема 4. Кризи світової економіки та їх наслідки для національних економік</p>	<p>Чинники світових економічних криз. Наслідки кризи для національної економіки (для зайнятості, інфляції, рівня життя населення). Заходи щодо зменшення наслідків економічної кризи. Ефективність механізмів нівелювання наслідків впливу криз. Фінансова криза і її основні причини. Особливості фінансової кризи 2008-2009 років та її наслідки для національних економік. Вплив глобалізації на виникнення фінансових криз та їх подолання. Оцінка наслідків минулих світових фінансових криз для відкритих економік.</p>	<p>Обговорення, доповіді</p>
<p>Тема 5. Розвиток міжнародних фінансових ринків та роль вільного руху капіталу</p>	<p>Феномен сучасної міжнародної валютно-фінансової системи. Найхарактерніші ознаки міжнародної валютно-фінансової системи. Головна функція міжнародної валютно-фінансової системи. Взаємодія світового господарства в умовах глобалізації валютно-фінансових ринків. Євроринок та його особливості. Міжнародні фінансові організації. Головні наслідки валютно-фінансової глобалізації для відкритих економік. Долар США як особлива форма світових грошей. Офшорні зони.</p>	<p>Обговорення, доповіді</p>
<p>Тема 6. Проблеми податкової політики в умовах глобалізації економіки</p>	<p>Наслідки глобалізації економіки для податкової політики країн. Проблеми, спричинені міжнародною податковою конкуренцією для національних економік. Механізми оптимізації оподаткування міжнародними компаніями та їх вплив на національні економіки. Подвійне оподаткування. Оцінка податкового навантаження та податкових надходжень до бюджетів</p>	<p>Обговорення, доповіді</p>

	національних економік. Боротьба з відмивання грошей. Міжнародні фінансові центри.	
Тема 7. Регулювання економічних процесів в умовах глобалізації економіки	Необхідність регулювання економічних процесів в умовах глобалізації економіки. Інструменти регулювання економічних процесів, їх переваги та недоліки. Роль міжнародних організацій в регулюванні економічних процесів. Вплив національних економік на механізми регулювання міжнародних економічних відносин. Регулювання руху товарів, ресурсів, послуг та капіталу. Перешкоди та виклики для ефективного регулювання в умовах глобалізації. Наслідки лібералізації зовнішньої торгівлі для відкритих економік.	Обговорення, доповіді
Тема 8. Проблеми розвитку малого та середнього бізнесу в умовах відкритої економіки	Сутність та роль малого і середнього бізнесу. Переваги та недоліки малого та середнього бізнесу в умовах відкритої економіки. Чинники впливу глобалізації на розвиток бізнесу в умовах відкритої економіки. Форми державної підтримки малого та середнього бізнесу в умовах відкритої економіки. Конкуренція та кооперація малого і середнього бізнесу з ТНК. Переваги активізації міжнародних торговельних відносин. Сталий розвиток малого та середнього підприємництва в умовах відкритої економіки.	Обговорення, участь в дискусії, доповіді
Тема 9. Роль міжнародних організацій у розвитку національних економік в умовах їх відкритості	Міжнародна координація валютних відносин. Сутність міжнародного регулювання та його цілі. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР). Багатостороннє інвестиційно-гарантійне агентство (БАГІ). Міжнародний валютний фонд (МВФ) як одна з головних фінансових організацій. Банк міжнародних розрахунків (БМР) у системі регулювання валютно-кредитних відносин. Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР). Роль міжнародних фінансових організацій в інтеграції національних економік.	Обговорення, доповіді

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Методичні вказівки до самостійної роботи при вивченні дисципліни «Проблеми та протиріччя розвитку глобальної економіки» для студентів IV курсу денної форми навчання спеціальності «Економіка» / Укл. А.В.Грималюк, Т.Л. Сухова. – Одеса: ОНЕУ, ротапринт, 2022 р. – 37 с
2. Глобальна економіка : навчальний посібник / О.В. Кот, О.А. Круглова, Л.Л. Носач, Л.О.Чернишова, К.Ю. Величко, О.І. Печенка. – Електрон. дані. – Х.: ХДУХТ, 2019. – 141 с.
3. Глобальна економіка : навч. посіб. / О. В. Довгаль, У. Я. Андрусів, О. В. Ткаліч, О. С. Павленко. Івано - Франківськ: ФОП Супрун В.П., 2019 – 262 с.
4. Глобальна економіка: навчальний посібник: у 2-х частинах. / В. В. Липов. – Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 235 с.
5. Козак Ю.Г. Міжнародні економічні відносини. Навч. посібник. – Одеса- «ТОВ.ПЛУТОН » , 2016. – 352 с.

6. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник / Колектив авторів; за редакцією С.О. Якубовського, Ю.О. Ніколаєва. – Одеса: «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова», 2015. – 305 с.
7. Суліма Є.М., Шепелєв М.А. Глобалістика К. : Вища школа, 2010. - 544 с
8. Joseph E Stiglitz Globalization and Its Discontents Revisited Anti-Globalization in the Era of Trump. – W W Norton & Co Inc - 2017. – 492p.
9. Eichengreen, Barry. Globalizing Capital: A History of the International Monetary System. Princeton University Press, 2018.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання усних відповідей та письмових завдань, завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, оцінювання індивідуального завдання; підсумковий письмовий тест. Підсумковий контроль – **залік**.

Поточний та періодичний контроль									Сума балів	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					Індивідуальне самостійне завдання
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
0	5	5	5	5	5	5	5	5	20	100
Контрольна робота – 20 б					Контрольна робота – 20 б					

Якщо за результатами поточного контролю здобувач вищої освіти набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він може пройти онлайн курс за відповідною тематикою або пройти усне опитування на знання змісту основних наукових понять з проблем відкритої економіки (словник) і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни. Самостійна робота студентів складається з самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів. Увесь обсяг СР містить завдання які вимагають від студента систематичну самостійну роботу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 10%). Обов'язкова присутність здобувачів на підсумковому контролі. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>). У випадку відсутності здобувача на лекції або практичному занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.